

VIRÖS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam, 6598 szám

Szerda, 1966. június 1.

4 oldal, 25 bani

Irán sahinsahja folytatta látogatását Brassó tartományban

BRASSÓ. — Mircea Moarcăs és Adrian Ionescu, az Agerpres kültudósítói jelentik:

Ocsászári Felsője Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr Irán sahinsahja kedden folytatta látogatását Brassó tartományban.

Irán uralkodója Gheorghe Rădulescu, a Minisztériumok alelnöke, Corneliu Mănescu külügyminiszter, Ion Mărcuș, a tartományi néptanács elnöke, más hivatalos személyek és kísérői társaságában a délelőtti folyamán megtekintette a közismert építészeti műemléket, a fekete templomot. A magas rangú vendég itt megismerkedett ennek az ősrégi brassói épületnek a történelmével, majd meghallgatott egy Bach-preludiumot orgonán.

A hivatalos gépkocsisor ezután áthaladt Brassó fő utcáin, ahol számos lakos szívesen köszöntötte a magas rangú vendéget. Az út Prazma felé folytatódott, ahol helyi szokás szerint a falusiak nemzeti viseletben, lóháton jöttek ki a sahinsah fogadására. Ugyanolyan szívesen fogadták is a helyi állami gazdaság székfőnökét, Megérkezésekor Irán uralkodóját Angelo Miculescu, a Mezőgazdasági Főtanács alelnöke üdvözölte. Ion Toma mérnök, igazgató ismertette a gazdaság tevékenységét, s ez felkeltette a sahinsah érdeklődését, aki kifejezte, juttatta azt a kívánságát, hogy közelebbről meg akar ismerkedni az állattenyésztési részleggel. „Nagyon érdekel bennünket, mit valósítottak meg önök, mert Iránban egy ilyen farmot akarunk szervezni 4000 hektáron” — hangsúlyozta a magas rangú vendég. Megmutatták a gazdaság „csustartóit”, a napon-ta mintegy 45 liter tejet adó fajteheneket. Ezt követően felkeresték a gazdaság pisztrángtenyésztését. A látogatás befejeztével a sahinsah gratulált a gazdaság igazgatójának. „A legjobb eredményeket és szüntelen fejlődést kívánok önöknek” — mondotta Ocsászári Felsője. Kíváncsi, hogy

minél nagyobb mértékben járuljon hozzá országuk gazdaságához.

„Urban Brassó-Pojana felé ismét viszontlátunk rövid időre a Cenk alatti várost. A hegyen ki-gyöző út szepentinén a gépkocsik megállnak. A vendégek gyönyörködnek a Barcaság messzeségébe vesző város panorámájában. Délelben a Brassó-Pojana-i Sport szálloda termében a tartományi néptanács elnöke ebédet adott Ocsászári Felsője tiszteletére.

A meleg, szíves légkörben folyt ebéd poharköszöntők hangzottak el.

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy körülbírom köszönthetem Irán sahinsahját — mondotta Ion Mărcuș, a tartományi néptanács elnöke. Kifejeztem nagy örömemet, hogy Ocsászári Felsője romániai látogatása során felkereste Brassó tartományt is, hogy megismerje egyes eredményeinket. Brassó — mondotta — régi és gazdag kulturális és gazdasági hagyománnyal rendelkező város, ma hatalmas ipari központ, amelyet termékeiről számos országban ismernek. A traktorok, csapágyak, valamint más gépek, amelyek kereskedelmi kapcsolataink keretében külföldre szállítottak, elősegítik kapcsolataink szorosabbra fűzését más népekkel, köztük a szorgalmas, baráti iráni néppel.

A tartományunk lakosai általi fogadtatás bizonyította azoknak a baráti érzelmeknek, amelyekkel a román nép az iráni nép iránt viselkedik. A vendéglátó ezt követően poharat emelte Ocsászári Felsője, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, Irán sahinsahja egészségére, a román-iráni barátságára, a világébére.

Irán sahinsahja válaszbírdél mondott. Megköszönte a meleg vendégismeretet — mondotta a magas rangú vendég — gratulálást önöknek a tartományukban és városukban elért kiváló eredményekhez.

Az iráni uralkodó, miután tolmácsolta az iráni nép baráti érzelmét a román nép iránt, kifejezésre juttatta meggyőződését, hogy a két ország közötti kapcsolatok tovább fognak fejlődni. A traktorüzem, amelyet meglátogattunk, rendkívüli mértékben érdekelt bennünket — hangsúlyozta a sahinsah és kifejezésre juttatta reményét, hogy a jövőben Irán nagy exportpiac lesz a román traktorok számára.

Brassó tartomány és város szorgalmas lakosainak hosszú életet és sikereket kívánok egyre virágzóbb gazdaság megteremtésére — mondotta befejezően az iráni uralkodó — és emelem poharam a kiváló és nemes román nép jólétére, boldogságára és felvirágzására, a béke és a nemzetközi együttműködésre.

Délután Ocsászári Felsője különvonalat Bukarestbe indult. Az állomás felé vezető úton Irán uralkodóját melegen búcsúztatták Brassó lakosai. A brassói pályaudvaron diszszád tisztelt.

Bukarestbe való érkezésekor a magas rangú vendéget Ilie Murgulescu, az Allamtanács alelnöke, Roman Moldovan, a Minisztérium alelnöke, Stefan S. Nicolau, a Nagy Nemzetgyűlés alelnöke, Grigore Geamănu, az Allamtanács titkára, Eduard Mezincescu külügyminiszter-helyettes, fegyvererőink több tábornoka köszöntötte.

A gépgyártóipari dolgozók országos értekezletének munkálatai

Kedden folytatta munkálatait a gépgyártóipari dolgozók országos értekezlete. A délelőtti folyamán a munkálalatok szakosztályokban folytatódtak. Délután plenáris ülés volt, amelynek kezdetén előterjesztették a szakosztályokban lefolyt vita következtetéseit: GHEORGHE OPREA, a gépgyártóipari miniszter helyettese a gépjármű, traktor, gőrdülőanyag és hajógyártási osztály részéről; ION AVRAM, a gépgyártóipari miniszter helyettese a technológiai berendezések és fémfeldolgozó osztály részéről; CORNEL MIHULECEA, a gépgyártóipari miniszter helyettese az elektrotechnikai osztály részéről és NICOLAE CONSTANTIN, a gépgyártóipari miniszter helyettese a szerszámgyártó, finommechanikai és mezőgazdasági gépek osztály részéről.

Ezután folytatódott a jelentés vitája.

Az Ilie Verdet elvtárs által előterjesztett jelentés vitájában hét óra és kedden az összes felszólaló büszkén dom-borították ki a dolgozók nagy eredményeit a Román Kommunista Pártnak az ország szocialista iparosítására irányuló következtetés és szilárd politikája megvalósításában, mely politika biztos záloga a nemzetgazdaság sokoldalú fejlődésének, a nép jólété növekedésének, a függetlenség és a nemzeti szuverenitás biztosításának. A felszólalók — számos lényt említve — hangsúlyozták, hogy a párt és a kormány különös jelentőséget tulajdonít a gépgyártó iparnak, amelynek gyors ütemű fejlődése egyre nagyobb mértékben járult hozzá az összes nemzetgazdasági ágak műszaki felszereléséhez. Kiemelve az ötéves terv első évtizedének első hónapjaiban elért jó eredményeket, a résztvevők újból kinyilvánították azt az elkölt szándékukat, hogy teljesítsék a párt IX. kongresszusán kidolgozott átfogó országfejlesztési programból rájuk háruló nagy feladatokat. Kifejezték örömeiket amiért megszervezték ezt az értekezletet, amelyen részt vesznek pártunk és államunk vezetői, élen Nicolae Ceaușescu elvtárrsal,

hangsúlyozva, hogy ez újból annak a lendületnek munkájának értékelését tanúsítja, amely a munkások, technikusok, mérnökök és a gépgyártó szakemberek hozzájárulásával az ország sokoldalú fejlődéséhez.

A vita résztvevői, a szerzett tapasztalat fényében részletesen elemezték azokat a módosztatásokat, amelyekkel a leírt feladatok között teljesíthető a jelenlegi ötéves tervben a gépgyártóipar háruló feladatai, megvizsgálták az egyes területeken megvalósult logyatekosságot és ezek megszüntetési módjait, számos értékes javaslatot tettek a minden egyes üzemben megvalósítandó, a tevékenység javítására ezen ágazat minden szektorában.

Számos felszólaló foglalkozott a szerszámgyártás fejlesztésének, változtatásának feltételeinek szüntelen korszerűsítésének fő vonatkozásával, az RKP IX. kongresszusa dokumentumaiban arra vonatkozólag kijelölt feladatok fényében, hogy ezen ágazatnak növelnie kell hozzájárulását az üzemek műszaki eszköz-állományának felújításához és növeléséhez, a különböző nemzetgazdasági ágak termelési folyamatainak automatizálásához. AUREL BOGZA, mérnök, a bucaresti szerszámgyártó, VIRGIL BOGZA mérnök, a romani mechanikai vállalat igazgatója, CONSTANTIN IONESCU mérnök, a nagyváradi Infratirea üzem igazgatója és mások rámutattak: azt a feladatot, hogy nagyobb mennyiségben kell gyártásra venni és termelni a mai technika színvonalán álló új szerszámgyártókat, nemcsak új kapacitások létesítésére kell alapozni, hanem nagyobb mértékben arra is, hogy teljes egészében felhasználják a meglévő termelőkapacitásokat és munkaerőt, észre-venve használatát az állam által kiutalt beruházási alapokat. Az új kapacitások üzembe helyezésének, akárcsak a többi területen, létre kell hoznia a legelőnyösebb technológiai eljárások kiterjesztési lehetőségeit. A felszólalók ugyanakkor hangsúlyozták, hogy az egész tudományos kutató és tervező tevékenységet következetesen kell irányítani a megrész konstrukciós és technológiai megoldások felé, amelyek biztosít-

ják a termékek nagy precizitását és üzembiztonságát, kiváló teljesítményt és hosszú működési időtartamot. Szerszámgyártóipari kutató és tervező tevékenység erősödéséhez. Ugyanakkor az üzem tervező szolgálatoknak nagyobb mértékben kell hozzájárulniuk a szerszámgyártó tervezéséhez.

E fontos gépgyártóipari szektor tevékenységének tökéletesítésében a javaslatok és intézkedések jelentős forrása a szerszámgyártó gépek gondos, szervezett és rendszeres megfigyelése az üzemelésben. A szállító üzemeknél sokat nagyobb figyelmet kell fordítani erre a módszerre, amely körben kell alkalmazni a kérdéseket, amelyeket olyképpen kell összeállítani, hogy fontos és hasznos adatok megszerzését biztosítsák, csoportokat kell szervezni, amelyek a megrendelőknél megfigyelik a leszállított felszerelést. Amint a felszólalók rámutattak, a szerszámgyártó-tervezők és készítőik állandó továbbképzésére és dokumentációjuk gazdagítására nagyobb mértékben kell eszközöket felhasználni az országos mérési tapasztalatcsereket, külföldi tanulmányutakat, mintaképeket beható tanulmányozását és a külföldi cégek, termék-katalógusainak összehasonlító elemzését.

ALEXANDRU ROȘCA mérnök, a marosvásárhelyi Electro-Mures vállalat igazgatója, SANDA POPESCU mérnök, az Electronica üzem főkonstruktőre és más felszólalók az elektrotechnikai ipar kérdéseivel foglalkoztak. Rámutattak, hogy az előirányzott beruházásokat, amelyek 3,5-szer nagyobbak, mint az előző öt évben, gyorsított ütemben kell megvalósítani, hogy a meglévő üzemek korszerűsítése és fejlesztése mielőbb megtörténjen és az építendő 8 vállalat a lehető legelőnyösebb időn belül teljes kapacitással megkezdje működését. Kiemelték, hogy annak a feladatnak a megvalósításához, amely öt év leforgása alatt 2000 terméktípus és méret gyártása vételeit és korszerűsítését irányozza elő, nagyobb mértékben kell hozzájárulnia az Elektrotechnikai Kutató és Tervező Intézetnek. Fokozniuk kell saját kutatásait az azoknak a szakembereknek is, akik a miniszté-

riumi intézetekben és üzem laboratóriumokban dolgoznak, továbbá teljes mértékben és minél operatívabban kell felhasználni a külföldről beszerzett szabadalmakat és műszaki dokumentációt. A rádióelektronikai ágazatban, valamint más léren szerkesztőien kell alkalmazni egyes termékek és géprészek tipizálását, funkcionális, konstrukciós és technológiai szempontból egységes gépek kidolgozását. Sok esetben a kivitelezés technológiai színvonalát javítani lehetne egyes komplex, kiváló technicitású szerszámok használatával, figyelembe véve laboratóriumi próbákkal. A felszólalók rámutattak arra is, hogy fokozottabb erőfeszítést fognak tenni a tömeggyártási elektrotechnikai termékek választékának bővítésére és minőségének javítására, hogy szorosabban együttműködésben a kereskedelemmel és a piac igényeinek alaposabban ismeretében jobban kiélgezhessék a vevők szükségleteit és igényeit.

MIRCEA BILA mérnök, a brassói Steagul Rosu üzem vezérigazgatója és más felszólalók a gazdaság különböző ágazataiban működő vállalatoknak szükséges pótléktervezés jobb körülmények közötti biztosításával foglalkoztak. Hangsúlyozták, hogy a pótléktervezés kérdését nem szabad lebecsülni. Természetesen ezek mennyiségét újabb termelőkapacitások üzembe helyezésével érhetjük el, de főleg az összes meglévő termelőkapacitások észszerű kihasználásával, a gyártás folytonosságának és ütemességének biztosításával, a kivitelezési technológia színvonalának emelésével, a minőség iránti maximális igényességgel. Ugyancsak rendkívül fontos, hogy a megrendelők helyesen üzemeltessék és használják a berendezéseket, hogy azok csak hosszabb működési időszak után szoruljanak javításra. Az alkatrészeket csak akkor cseréljük ki, ha valóban használhatatlanok, de újítsák fel őket, valahányszor erre lehetőség van.

Egyes felszólalók, köztük AUREL BOGHICI, a sinaiai mechanikai üzem igazgatója és CORNEL BERIAN, a kudzsiri mechanikai üzem munkása felszólalásában a szerszámtervezők és más kisegítő

(Folytatása a 3-ik oldalon)

Gyermeknapra köszöntő

Csend van a szobában. A függöny még szorosán takarja az ablaktáblákat. Az apró egyben alszik a kicsi. Fejcskője fejre csúszott a hőléher nánán. Arcát piroszposzsgásra festette a jód-kony drom, a pihetés. A játékok ma frisebbek voltak. Katonák sorakoznak a nagydobozban. Várják kis gazdájuk elbédését. Egyre türelmetlenebbek. De nini, egyszerre csak mocorgás hallatszik a kis ágy felől. Köcs fej emelkedik a magasba. A félig nyitott szempillákon még ott ólálkodik az álom. De csak egy pillanatra. Egy gyors kézműdolatra hirtelen odább áll. S az ébredő apróság a szobába áradó fényözön simogatására jülil szaladó szájjal, csodálkozó tekintettel nézi játékszobát küldötteit, a kis asztalon hamvasan, a reggeli harmattól ékesített rózsákat.

Öt köszöntjük ezen a reggelen és a hozzá hasonló száz és ezer ébredő apróságot. Virággal, játékkal, szívünk egész melegével dolgoz hat kezünk munkájával.

Öket köszöntjük ma szerte az országban. A zugó nagyvárosok zajában, s a falvak csendjében is. Öket, akik a járókák körülférről világában teszik meg az első, tétova lépteiket, azért, hogy aztán biztosan haladjanak a számukra kitaposott széles utakon és azokon is, amelyek egyengetésére rájuk vár.

Öket köszöntjük, akik egyenruhában, vörös nyakkendővel a nyakukban az iskolapadokban ülve, az évvégi bizonyítványokért izgulnak s közben gondolataik már messze kalandoznak. Bejárnak a napfényes tengerpartot, turista bottal a kezükben, elemőzsidás szakkal a hátukon hegyet másznak, illats virágot tépnek a tarka rétről, nyomába szegődnek a gyors iramu pataknak s mennek járadhatatlanul, véget nem érő felderítő útra. Az autók száguldását lesik a széles országutakon. Vonatra ülnek. A szerelvény első sok tőerős Diesel mozdonyokat fogják s amerre csak elhaladnak, mindenütt öröm, jókedő, vidámság fogadja őket...

Es róluk sem feledkezünk meg a mai nap reggelén, róluk, akik héjér buszonban, egyenruhában bucsut mondanak az alma maternek s a pályaválasztás nehéz, de ezernyi lehetőséget kintó útján próbálnak eligazodni.

Gyermeknap van. S mi köszöntésre nyitjuk szánkat. A gyermekét köszöntjük. A gyárban, ahol több játék készült erre az ünnepre és ott is, ahol ötletes formákban egyre több csokoládé figura, táblacsokoládé, édesség látott napvilágot. De ott is gondoltak rájuk, ahol több vég vészlen tekeredett a hengerekre. S ott a beláthatatlan buzamezőkön is, ahol bő termésért indultak harcba a mai kora reggelén.

Június 1 van, gyermeknap. S mi azt kívánjuk, hogy az ezután következők is ilyen gondtalanc, ilyen örömeikkel legyenek.

Adott szavukhoz híven

Immar az ötödik hónap végén járunk. Iparvállalatainkban ilyenkor szoktak elkészíteni közgazdászaink a hűvégi mérleget. Kattognak az elektromos számológépek, újabb számokat ró papírra a tühegyes ceruza. S örömmel tölt el valamennyiünket, hogy a legtöbb vállalatban a százelekarány százon felül kezdődik. Most, e mérlegkészítési időszakban ellátogattunk néhány üzembe és gyárba, hogy már jó előre izellőt kapjunk nagyszerű megvalósításukból.

25.000 négyzetméter szőttes

A Teia-gyáriak érték el ezt a szép eredményt. Terve felül gyár-

tottak mintegy 25.400 négyzetméter kész szőtest. A szép eredményhez elsősorban is a gyapotfonoda dolgozói járultak hozzá, akiknek munkáját Lebedeu Alexandru mérnök — részlegvezető — és Pribac Cornel technológus irányítja. De jól dolgoznak a szövő és a kikészítő is. Ezáltal sikerült teljesíteni a májusi tervet, valamint az öt hónapra szóló előirányzatokat. E téren még tulszárnyalásokról is beszélhetünk. Espedig öt hónap után összerterelési tervüket 1,6, készáru-tervüket pedig 0,6 százalékkal szárnyalták túl.

9.814 darab készruha

Az aradi Konfekciógyárban is széleskörű szocialista verseny bontakozik ki. Valamennyi részleg dolgozói kivették részüket e nemes vetélkedésből. A verseny élen a

3-as szekcióbéliek járnak, akiknek munkáját Faikutin István irányítja. Öt hónap alatt több, mint 6 százalekos tulszárnyalást könyvelhettek el az itt dolgozók. De jól dolgoztak még a Savoi Ileana, Stan Nicolae és Cătănescu Maria irányította munkacsoportok is. Minden hónapban 3—5 százalékkal szárnyalták túl tervüket. Külön dicsérőleg kell szólnunk a Rosca Dumitru és Chilian Stefan irányította munkacsoportokról, amelyek szalagukon (II-ös, I-es) 109, illetve 107 százalékan váltották valóra célkitűzéseiket.

A Készruhagyárban tehát minden részlegen nagyszerű eredményeket értek el és így öt hónap után az összerterelési és a készáru-terv egyaránt 102,65 százalékan valósult meg. Az említett tulszárnyalás több, mint 9.814 darab női készruha, férfiing, stb. tervén felüli gyártást jelent.

A bitument és a poláris olajat adó lignitbánya

Rövid vonatfűtt. A tekintél néhány pillanatra az átrogoló szelvényre szegeződik, amely a lignit vizsi az ország különböző tájait felé a kazánházakba. A lignit — a jövő energiája. Több, mint 3800 bányász foglalkozik ennek az értékes természeti kincsnek a ki-termelésével. Valahol 40, vagy 70 méter mélységben dolgoznak a föld gyomrában s munkájukat jelképezik a lignittel megrakott vagonso-rok.

A lignitbánya tárnái csaknem 50 kilométerre tesznek ki. Voltaképpen 12 frontfűtés ez, amely együttesen alkotja az ország legnagyobb lignitbányáját. A Krisnáa tartományi almaszegi bányából naponta átlag 2680 tonna lignitet hoznak felszínre a bánya-kombájnok és a szállítószalagok segítségével.

Az almaszegi bányászok nemcsak modern felszereléssel rendelkeznek, de tökéletesen uralkodnak a gépeket. Már is olyan eredményeket értek el, amely bizonyos na-

pokón meghaladta az 1967 első évtizedére előirányzott legmagasabb termelési szintet. S gondoljuk el, hogy még csak 1966 második évtizedében vagyunk! A bányászok az első négy hónapban tervén felül 10013 tonna lignitet, 1165 tonna bitumenes homokot és 336 tonna bitument termeltek ki. Mert az almaszegi bányában nemcsak lignitet, hanem az utak aszfaltburkolatához használt bitumént és bitumenes homokot is bányásznak.

Kivételes jelentősége van a bányára egy másik terméknek, a poláris olajnak, amelynek felfedezése Ernest Varodi állami díjas mérnök nevéhez fűződik.

A kintő szakterem most egy újfajta poláris olaj létrehozásán dolgozik. A brassói Steagul Rosu üzem számára szükséges hidromechanikai olaj előállítását megszűnteti majd e termék importját. A laboratóriumi kísérletek különben sikerültek s most folynak az utolsó próbák.

Régi mulasztás helyrehozása

A fejteésekben és a laboratórium-ban ma kemény harc folyik régi mulasztás helyrehozására. A felfejteések szerint a bitument és a lignitet itt már a múlt század második felében felfedezték s megkezdődött kezdetleges eszközökkel a kitermelés is. 1893—1917 között évente átlag alig 73 000 tonna lignitet bányásztak. Miért hatalmas ugrást tettünk ma? El én végén a lignitkitermelés megközelíti az egy millió tonnát.

Az eddig megtett út egyáltalán nem volt könnyű. Voltak olyan emberek is, akik meghátráltak a nehézségek előtt. „Amikor elhatároztam, hogy bányámról leszek — mondotta Alexandru Gigel főmérnök —, tudtam, hogy a bányám nem aszfaltos utcán város központjában van”. Tudta ezt Mănescu Ion, Darie Ioan, Săsean Ioan, Kertész Péter és Mara Ioan is. Több

(Folytatása a 2. oldalon)

Fővárosi színház vendégjátéka

Ahogy közeledünk az évad befejezéséhez, egyre több vidéki és fővárosi társulat érkezik városunkba vendégzereplésre. Ezeknek sorában említjük meg a szűrtőlőkön, június 2-án Aradon turnézó bucaresti Barbu Delavrancea színház együttesének előadását. Műsorukon George Zamfirescu: *Idolul și Ien Anapoda* című keserű komédiája szerepel. Az érdekes, különös hangvételű színpadi alkotást Ion Simicnescu és Cornel Girbea rendezte. A díszlet- és kosztüm-tervezés N. Nobilescu nevéhez fűződik. A főbb szerepeket Victoria Dinu, Constantin Raschitor, Coca Gheorghiu és Lucia Burcoschi alakítják.

Hazai sportfolyóirat

Régi úgáya teljesült a labdarúgás kedvelőinek. Ma délelben a fővárosban a hazai sportsajtó újabb terméke jelenik meg, a *Football* című folyóirat. Ez a szaklap egyaránt szól majd a szakemberekhez, a labdarúgókhöz és a szurkolókhöz. Reméljük, hogy holnap, de legkésőbb pénteken már az aradi újságíróknál is kapható lesz.

E HÉTEN VETÍTİK

Iguana éjszakája

Egy újabb Tennessee Williams dráma filmen, a nálunk is vetített Nyár és jüst és az Ifjuság édes madara után. Készítők: John Huston, a Moulin Rouge és a Moby Dyck rendezője, egyik főszereplője pedig napjaink kiemelkedő és neves művésze, Richard Burton. Ilyen jellegű filmek elnézése is talán elég ahhoz, hogy felkeltse az érdeklődést és nem mindennapi élményt igérjen. És valóban, a forgatókönyvírók, a rendező és a színészi alakítások remekül jutattak érvényre az írói szándékok, hitelesen teremtik újra a már fogalommal vált jellegzetes williamsi világot. Mégis, a nézők egy része nem rezdül arra, ami előtte lepergett. Miben kereszük a magyarázatot? Gondolom, éppen abban, a sajátos kifejezésben, amely a mondánivalól elnevezés, a már említett darabok, valamint a színpadról ismert Övegigurák és Orfeusz álászál című színművekhez képest az Iguana éjszakájában fokozottabban érvényesül a költői, a lényegre csak sejtető williamsi ábrázolásmód, vergődő, sérült lelki emberek egész galériájának bemutatása. Az ő küzdel-

müket, gyöttrődésüket kísérik figyelemmel. „Hétköznap” mértékkel mérve legfőbbjük különös figyelmet szentelnek a környezet hatására, az élet jelenségeire. Magatartásukban mindig fellelhető valami bejegyzés. Mi teszi mégis értékesé, művészeté a foglalkozást ezzel a szokatlan világgal? Az, hogy Tennessee Williams nem jénnyel, nem elgész meg a jelszinnel. Távol áll tőle, hogy holmi extravagáns társaságot állítson elénk. Sokkal mélyebb és, a MIERT érdekli, az, hogy mi jutatta ide ezeket a lelkiismeretesen, jobbra érdemes embe- reket. A nagy művész kezényo- mára utal különösen az a mód, a- hogy ebben a nyomozó légkörű, kitáratlannak tűnő világban fel- csillanjik a hiteles humanizmus- ban, a bizakodást a jóban. Ten- nessee Williams mestere a lélek- ben lakzó „alvilági erők” felid- zésének, de ugyanakkor — az el- lentékek egymásmellette helyezése- vel — költői illétsé sorokban tud beszélni arról, ami szépséggel, poézissal, jellemelő tartalommal teheti teljessé az életet. Az Iguana éjszakájában Hannah Jelkes jés- tő (Deborah Kerr kitűnő ala-

kiadásban) naiv, gyermeki hit- vel, magányt választó önfelad- zásával az emberi rossznak mint- egy jelképesse emelt ellenpólusa. A film külön érdekessége, hogy az eredeti színpadi műtől való el- térései ellenére nem másodlat- szerzői szűnnek. Ellenkezőleg, jobban kihangsúlyozódik a lé- nyeg: Shannon tiszteletes költés- beesett szembezállása képmutató, előtérbe kerül a környezetével, menekülése az ellenséges világgal és vágyódása öszinte, tartalmas emberi kapcsolatra. Richard Burton mesteri játékkal kelti el- lere a bízart vonásokkal megraj- zolt tiszteletes, de mellette a díj- jal kitüntetett Ava Gardner is re-

mek produkciót nyújtott. Megjor- másában fokozatosan bontako- zik ki Maxine, a temperamentu- mos jogadósnő jellege, akinek el- lentmondásai semmivel sem sző- kentik rejtett lelki nemességét. Gabriel Figueroa felvétel- ké- véseles művészi kvalitásokról ta- nusodnak. Elég megemlíteni, hogy az operatőrnek egészen a lehetetlenségig sikerült a képek nyelvére „dírt” ezt a belső történetekre építő filmet.

Tennessee Williams darabjának filmváltozata nem nyújtja a sokak által várt egy-két óra „kikap- szolást”. Nyelvezete bonviván, a könnnyel, ahaa élvezet, szokat- lan és nehezen érthető. De érde- mes megnézni. Mert nem árt, ha néha a filmek az emberi lélek re- jettebb tájaira is elvezetnek ben- nünk.

G. T.

Ma, június 1-én változó idő, napközben jobbára felhős égbol- tal. Helyenként záporos, zivatar. Mérsékelt északnyugati, északi szél. A hőmérséklet állandósul. A legalacsonyabb éjszakai hőmér- séklet 5–10, a legmagasabb nap- pali hőmérséklet pedig 17 és 22 fok között váltakozik.

MURESUL: A Cocody-i gentle- man. Kiegészítés: Geológusok. (10, 12, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21.) STUDIO: Iguana éjszakája. (11, 14, 16, 15, 18, 30, 20, 45.) VEAC NOU: Egyszer volt volt (11, 14, 15, 16, 30, 18, 45, 21.) Délelőtt 9 órakor matiné: Péterke kalandjai. IFJU- SAGI: Ott fenn valaki szeret en- gem. (15, 30, 17, 45, 20.) Délelőtt 11 órakor matiné: A fénykép rejté- lyek. (14, 16, 18, 20.) Délelőtt 11 ó- rákor dokumentum filmek. PRO- GRESUL: (Ujvárad): A banda. (16, 18, 20.) SOLIDARITATEA (Gáj): A karambol. Az ezüst tő- tilka. (17, 20.) MIKELAKA: Zéró kapitány. (17, 19.) CFR (Mosó- csi-telep): A szökevény. (17, 19.)

SZERDÁN, június 1-én, este 8 órakor: Bietul meu Marat. (G-bérlé). SZOMBATON, június 4-én, este 8 órakor: Pejiroarea. (M-bérlé). VASÁRNAP, június 5-én, dé- lután 4 órakor: Pejiroarea. (Bérlésűnet). Este 8 órakor: Să nu-ți faci pravale cu sca- ra. (O-bérlé).

Szerda sportjegyzetek

Sajnos, az idei legdagdagabb sportműsort ígérő hétvége esemé- nyek nagyrészt alaposan el- mosta az eső, amely közel két na- pig vígasztalanul zuhogott, a sport- kedvelők legnagyobb bánatára. Bi- zony, valamennyiünknek hiányzott egy régen látott vízilabda, vagy te- nisz-nyitány és a motorkerékpár verseny is szívesen megnéztük volna. És ha mindehhez még hoz- zá vesszük az elmaradt Szovjetunió — Brazília labdarúgó mérkőzést is, amelyet a tévé mellett élvezhetünk volna — hát megállapíthatjuk, hogy nem a legjobban sikerült ez a szűkös igézőző program.

Néhány száz vérből szurkoló, a labdarúgás igazi „megszállottjai” előtt a vagonygyáriak vasárnap dél- után megszerették harmincadik pontjukat. Függetlenül attól, mit tartogatt számukra a most kezdő- dő hajrá, már az eddigi teljesít- ményük is messze felülmúlja a vá- rakozást. A Vagonul csapata most éretl igazi, egységes, stílusos együttes, amely bármelyik A- osztályban szereplő csapatnak is méltó ellenfele lehet. Az a maga- biztos hazai pontszerzés, amely na-

gyon kevés labdarúgó együftest jellemző, kétségtelenül fő erőssége lett a gárdának. Ehhez a továb- biakban még eredményesebb ide- genbeni szereplés kell, hogy já- ruljon. E téren ugyanis az arad- iak még nem nyújtottak állandó jellegű teljesítményt.

Külföldön fontosnak tűnő ténye- ző ez a hátralévő négy fordulóban, amikor az aradiak mindössze egyszer játszanak hazai pályán, igaz, ekkor közvetlen vetélytársuk- kal a bányaiakkal. Nem akarunk jóslásokba bocsátkozni — ez soha sem volt halás feladat —, de, ér- zésünk szerint, a Jiu—Minerul— Vagonul trióból a petrosényiek- nek adjuk a legelőbb esélyt a cso- portfelsőre kerüléshez. De nem bā- nánk, ha tévedtünk volna és végül is fordított sorrend alakulna ki...

Nemzetközi szinten egész Euró- pában „nagyüzem” van. Eből a mozgalmas sportéletből hazánk sportolói is alaposan kiveszik ré- szüket és tegyük hozzá azt is, hogy szép sikerrel. Ion Dumitres- cu biztosan nyerte a fővárosi nem- zetközi koronglövő versenyt. Krak- kóban a Bukarest válogatottja né-

ven szereplő atléta csapatunk meg- nyerte az összehajtott pontversenyt a város válogatottjával szemben. A Rapid röplabda együttese bizo- san győzött a párizsi tornán. Ér- tékes helyezéseket értek el sporto- lóink a wroclawi vívóversenyen, a krakkói női kosárlabda tornán, valamint a varsói nemzetközi bir- kózó viadalon. Ezen pozitív mér- leg után országunk sport közvéle- ménye most már egyre nagyobb érdeklődéssel várja a szerda ro- mán—nyugatnémet labdarúgó ta- lálkozót, amelyen az elmúlt évben néhány feltűnő sikert aratott válo- gatottunk ideit legnehezebb er- tőbőjára állt. A vendégjáték nagy formában lévő tízenegye-már az őtől, országok közötti mérkő- zését vivja, eddig csak Londonban veszített minimális 1:0 arányban, a Borussia Dortmund megnyerte a kupagyőztesek kupáját — és ne feledjük: hat hét múlva kezdődik a világbajnokság, amelyen a nyu- gatnémetek feltűnő helyt szerel- nének állni. Természetesen labda- rugóknak is tisztában vannak mind- ezekkel és véleményünk szerint jó összehajpást fog majd látni a né- met közönség, remélhetőleg szá- munkra kedvező eredménnyel.

Piros Dénes

A Cocody-i gentleman

Már az első filmkockák és az örök- ifjú, változatlanul népszerű Jean Marais arról tanusodnak, hogy a jól ismert műfaj egy újabb termé- kével van dolgunk. Christian Ja- que kalandfilmje valóban nem szü- küldöki izgalmas jelenetekben, veszélyes helyzetekben, festői, exo- tikus tájakban.

Jean Hervé diplomata (Jean Ma- rais) igen különös történetbe ke- veredik valahol Afrikában. Elefánt- csoporton. A titokzatos körülmé- nyek között meggyilkolt Dumont professzor hamarosan más tuda-ományos kutatóval helyettesítik. Utóda az elragadóan csinos Lise- lotte Pulver alakította Baby. Her- vé, a Cocody-i gentleman azonban nem sokára kideríti róla, hogy va-

lóban nem annyira tudományos kérdések, színes pillangók gyűjtése érdeklik, hanem az őserdőben ta- lálható nem mindennapi értékű kincs. S amit az már szokás, eb- ből a történetből sem hiányozhat a szerelem.

A francia—olasz koprodukció kétségtelenül a már nagyon is közkedvelt műfaj egyik újabb pél- dánya, mégsem sorolható egyse- rűen a tucat-gyártmányok közé. Rangosabb jelző illeti. Ne gondol- junk azonban paródiára sem. Egy idő óta ugyanis a kalandfilmek- nek sikerült, vagy kevésbé sike- rült szellemeskedés kezdett diva- tussá válni, úgy, hogy lassan ez a műfaj is lejárta magát. Ho- lyette kezd kialakulni — példa erre Christian Jaque műve is — a kalandfilmeknek egy újabb válto- zata. Ez minden „hátsó gondolati”

nélkül bőven alkalmazza a már klasszikussá vált eljárásokat, de egyben ügyesen, ötletesen vigjáté- ki elemeket tartja, oldja fel az egy- kor „halálosan komoly” hely- zeteket. A Cocody-i gentleman-ben marad kiaknázatlan a humor szempontjából az izgalmas ese- lekmény nyújtotta egyetlen lehe- tőség sem. A kaland — az ábrá- zolás finom eszélyei folytán — már nem kell döbbenetes hatást, a hajmeresztő mutatványokat sem ki- sérjűk lélegzet visszafojtva, a leg- vadabb jeleneteket is hasáryn ka- cagás fogadja a nézőtérben.

Szeretnénk hinni, hogy az emli- tett műfajban ez a fejlődés utja: ötlet, szellemesség és könnyed, játékos humor váltja fel az elkapo- tott sablonokat, unalmas megoldá- sokat. Így a szórakozás valóban kellemes időtöltést jelent.

Ez is módszer?

Iskolába járni általában szet- vet minden gyerek. A prkeltás, nagyablaku tanteremben —öröm- tanulni. Az ünnepélyes tanterem- től a nyomaidejéig. Eltűnő, vadonatúj könyveket kap min- den iskola. Mi sem egyszerűbb mint tanulni ezekből a mű- anyagborításon, szép, képekkel illusztrált könyvekből. Nem is várnak más a gyerekektől. Szű- tő és oktató közös törekvése az: minden feltételt biztosítani ah- hoz, hogy zavartalanul tanul- tasson az iskolás nemzedék ap- raiu-nagyja. Nem is igen halla- ni mostanában notórius iskolá- kerülők. Igaz, akad még most is olyan diák, aki hadilábon áll egyik-másik tantárggyal s „el- felejt” elmenni arra az órára, de az is olyan kivételesen lé- vő jelenség, csak amolyan sza- bályt erősítő kivétel.

Hogy mégis feltelem a kér- dést, azt csak azért teszem, mi- vel a napokban Takács Zoltán Kisiratosról levelet küldött hoz- záuk: s a sorok közül mintha ki- érződne a rejtett: megszerele- a gyermek a kötelességjeljes- tés, ha ilyen nevelési módszer- rel próbálják rákényszeríteni erre?

Igaz a történet nem az isko- lában, hanem az iskolás kor e- lőtti nevelő intézményben, az óvodában játszódott le. Szerepét tekintve, tudjuk milyen fontos- sága van a gyermek iskolás kor- ra való előkészítésében. Nem is részletezzük hát tovább a kér- dést. Inkább idézzünk a levél- ből:

„Kilenc óra. A helybeli óvo- dában sorakoznak a kisgyermek- kek és bemennek az óvoda tá- gas, világos termébe. Mielőtt bemennek volna, a szokásos il- lően köszöntek „a második szü- lőnek”, az óvodának. Ezután a kisgyermekek járszadztak a labdarúgó pályán, majd vissza- mentek és megreggeliztek. A nagyobbak már az óvoda padjai között megismerkednek a rajzo- lás egyszerű fogalmával. Így az 5, 6, 7 évesek különböző tár- gyakat rajzolnak. Előfordul, hogy egyik-másik gyereknek nincs különösebb hajlama ehhez. Ezért mást rajzol, vagy éppen „jirkál” a füzetében.

Az egyik középű óvodába já- ró kisgyermek, H. F. is éppen így „járt el”. Vagyis nem azt rajzolja, ami az asztalon volt, hanem írka-jirkált rendellenül. Ezt megfigyálta az óvónő, Nagy Katalin és „intézkedett”. A kis- fű hátra tűzte a rajzlapot vé- gigezte az óvodán. A gyerek megszerényelte magát és öt napig nem ment az óvoda tájkárá- ra sem.”

Eddig a levél. Hadd fejezzük hát be az alábbi megjegyzéssel: elnevezésnek tartjuk-e az „új nevelési módszert” az illetéke- sek?

(cz. m.)

AZ ARADI PRECIZIA SZÖVETKEZET
azonnal alkalmaz
10 kőművest
Az érdeklődők forduljanak a szövetség
személyzeti osztályához. Eminescu utca 57 szám

A bitument és a poláris olajat adó lignitbánya

(Folytatás az 1. oldalról)

Éven át dolgoztak a bányában, majd elküldték őket tanulni, hogy mérnök váljék belőlük. Visszatér- tek a bányába társaik közé, ahon- na kiemelkedtek s olyan szénvé- delyes buzgalommal láttak mun- kához, hogy kiválótták környe- zeti csodálatát.

Az új mérnökök a bányászokkal együtt az utóbbi két évben oda- adással dolgoztak, hogy behozzák az elvesztett évtizedeket. Egy- re újabb és újabb lökéletesített be- rendezések érkeztek, új, produktí- valabb módszerek vezettek be. 1964 vége felé rendkívül komoly probléma lett a szakmunkásképzés.

A bánya a tervezettségétl még nem tudta kellőképpen kihasználni a lehetőségeket. Be kellett vezetni a szűk frontos fejtést az eddigi keskeny kamarafejtést helyett. Az emberek merészelt tükkel ki ma- guk el: elhatározták, hogy a leg- rövidre idő alatt kilenc frontfejtést nyitnak. Ehhez azonban 800 bányász alaposan ki kellett ké- pezni. Le kellett küldeni elég sok bányásznak az új módszerekkel szembeni bizalmatlanságát. E bi- zalmatlanság sohasem mutat a leg- ügyesebb bányászoknál is megatko-

A jövő perspektívái

A főmérnök irodájában a térké- peket nézegetjük, amelyek feltűntek az almaszegi bányakitermelés fejlesztési terveit a következő évek- re.

„Ime, célkitűzéseink a közeli jö- vőben”. A szakember megmutatja a vezérlő szektorban azt a helyet, ahol rövidesen új tárnát nyitnak, Árvis irányába. Aztán elmondja, hogy a baromlakai szektor szom- bédágában új bányarészt le- tesítenek Szépláknál, amely 1974—1975-ben további 500 000 tonnával növeli majd a bánya lignitkiterme- lését. A Középső II. részleg már 1968-ban elérte a napi átlagos 385 tonnás teljesítményt, amely később napi 1135 tonnára emelkedik.

Ez a néhány adat is szemlélteti a szénmedence fejlődési kilátásait. A jövőt most készítik elő. Az em- berek állandóan tanulnak és képe- zik magukat, mert a modern mun- kaszközök alkalmazása nagy hoz- záértést igényel.

I. Chivari,

az Agerpres Krisnána tartományi tudósija

Városi labdarúgó bajnokság

Szombaton és vasárnap a felnőt- tek városi labdarúgó bajnokságá- ban a következő eredmények szü- lettek:

Muresul — Strungul 1:2 (0:2). Vezetete Iojă V. Göllovók: Lasca (2), illetve Bortea. STRUNGUL: Mercea — Matea, Weber, Tapos, Lungu — Lasca, Puscas — Mihai, Szerencsi, Mihai, Bözörmenyi. MURESUL: Faur — Mojo, Nistor, Alexandrescu, Nicolae — Gheor- ghiță, Chiriță — Măgias, Bortea, Preda, Socaci.

Refacerea — Motorul 1:1 (1:1). Vezetete Gheh Doina, göllovók: Mar- conii és Peia.

Libertatea — Foresta 1:3 (0:1). Göllovók: Costea, illetve Varga, Asztalos és Blaj. A mérkőzés Reinhardt István kitérően vezette. FZ — UTA (fonoda) 0:7 (0:3). Vezetete Canavea. Göllovók: Du- mide (3), Popa (2), Crisan (2). Indragara — Panificatie 3:0. Fierarul — Angyalut 3:0. Foresta — Refacerea 2:1 (0:1). Vezetete Crisan A. Göllovók: Roth és Nagy, illetve Brincoveanu (elma- radt mérkőzés).

A bajnoki táblázat állása:					
Indragara	20	15	4	1	56:13
Foresta	20	12	4	4	50:18
Muresul	20	11	3	6	53:22
Libertatea	19	11	2	6	37:30
Motorul	20	9	5	6	28:23
UTA (fon.)	20	10	1	9	48:29
Refac.	20	8	5	7	31:32
Strungul	18	9	2	7	38:28
Fierarul	19	7	5	7	25:23
Panificatie	19	5	13	21	45:11
FZ	19	4	15	16	69:8
Angyalut	20	0	20	5	7:1

A televízió műsora

Szerda, június 1.

19 Esti TV-híradó. 19.10 Kicsi- nyek párbeszéde. 20.15 Színházi- est. George Mihail Zamfirescu: Ion Anapoda és a bálvány. A szü- netben: Telefilmek és sakk. 22.20 Daniel Pollack zongora-estje. 22.50 Éjszakai TV-híradó. 22.57 Időjá- rásjelentés.

Hegedű—hangverseny

Szerdán, június 1-én, este 8 órakor a Kulturpalota nagyter- mében ION VOICU, a nép művésze, szólóhangversenyt tart. Műsorom: BRAHMS D-moll hegedű-zongora szonáta. CHAU- SON: Poéma hegedűre és zongorára. YSAIE: III. hegedű szonáta. SCARLATESCU: Bagatel. SARASATE: Bevezetés és tarantella. Zongorán kísér: GUTTMANN ALBERT. Jegyek az ügynökkéknél és hangverseny előtt a kulturpalota pénztáránál.

Még egyszer a szabad időről

Elesen, figyelmeztetően hasított bele a déli iskolai rendbe a csengő. Vége volt az órának, s ezzel a tanítási napnak is. Egy- kettőre táskába kerültek a köny- vek, füzetek, S a vidám sereg, a- mely ezen a napon is elsajátított valamit a belük, számok rejtelmes világából, jövedőien, a kelleténél talán egy kicsit hangosabban vel- le birtokába a tavaszi friss leve- gőt, a járdát, a löcskét, az if-olt meghúzódo kavicsokat. Hangjuk betöltötte az utcát. Teltre készség, érvényesülni kívánó energia jutó- ta a szavakat.

Mennyi kérdés, mennyi tervez- gelés a délutánnal Játék, kerékpár s ki tudja hányféle javaslat me- rül fel, amíg hazigye érnek. Ott- hon aztán bekapják hamar az ebédet, s minthogy „plenus venter non studet liberter”, uccu a játszótér, az udvar, az utca felé.

Ki gondolt ilyenkor a tanulásra? A szülő — helyesen is teszi — ebéd után rövid pihenőt en- gedélyeznek a gyermekeknek. Per- sze ahány ház, annyi szokás. Mert van olyan gyerek is, aki addig rá sem tud nézni a játékra, amíg a házi feladatot meg nem írta, el nem készült a másnapi leckével. Mások meg rövid kikapcsolódás után látnak csak a tanuláshoz.

Es itt a kérdés: vajon mennyi időre terjed ki a kikapcsolódás? A napokban a Pcsfavarul utca 2—4 szám alatti tömbházban — a gyerekek saját beavallás alap- ján már elkészültek a leckével — délután az udvaron adtak talá- lókat egymásnak, hátul a nyom- dadallalal farakásainál. Keresve

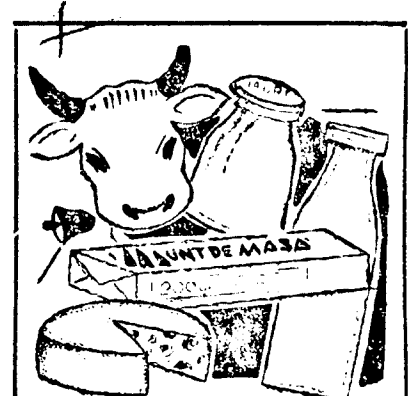
sem találhattak volna alkalmasabb helyet a családrozásra. Száryaló fantáziájuk „ellenséggel” népesít- telte be az „erődöt”. Megindult a harc. A játékpisztolyokból golyók röpögtek. S itt is, ott is „legyő- zötten” húzódtak vissza az ellen- fél.

Eleinte csak így játszottak a csatajeleneteket. Aztán a III—IV.

Szülőknek gyermeknevelésről

osztályosok leleményességükkel tovább „fejlesztették” a harcot. Az első emeleti ablakban — itt dol- goznak az emeltett vállalat korrek- torai, az új lapszámk megjelené- sénél bábáskodó szolgálatosok — ezután igazi ellenségeket vették felfedezni. Nem is késlekedtek a közbiztonsággal. Eszre sem vesszük a jelenhezérhet, hiszen először csak szerény koccadás hallatszik az ablaküvegen. Majd ismét egy, kettő, három. Egyre erősebben. E- nyen no, mi lehet? A külső ablak- táblákhoz csatlakozó kerek földszíni golyócskák az üzenethozók. Oda- megyek az ablakhoz. Közlelebről is szeretnénk látni, micsoda szer- zetek? Bentől úgy tűnik, mintha gömbölyű plastilin golyócskák lennének. De hogy repültek ide?

Még félre sem húzódom, nagy csapódással újabb „lövődék” ta- dadallalal farakásainál. Keresve

Fogyasszon minél több vajat, sajtot és egyéb, az aradi ICIL vállalatban készült tápláló ízletes olcsó tejterméket
Minden Alimentara üzletben bő választék, állandóan friss árú

tenni? Szó nélkül türöm. hátha abbahagyják. Félóra múltán már fogytán a türelmem. Leintek az ellenfeleim. „Agresszív” megnyil- vánulások csak olaj a tűzre. A három kis katona erre folyozza az ostromot. Csak úgy röpögnek a „sárgulyók”. Később kiderült, hogy ebből gyurták a „gyilkos” golyót, a néhány nappal azelőtt megma- sol, tisztán csillogó üvegre.

A harcnak egyik erőyes — ha- sonló tapasztalatokkal bőven ren- delkező — kollega vetett véget. Felcélta az „ellenséget” az iro- dába. A „békés tárgyalások”, a pionírhecsület, meg egyéb kérdé- sek szobahozása után megegye- zésre jutottunk. Szent a béke.

Részünkre ez a megoldás volt a legkézenfekvőbb. Csapán azt la- tolgattuk — mialatt az ablakáb- lán lévő „bűnfeleket” tanulmá- nyoztuk: a szülők vajon mit csi- nálhattak hiszen jó másfél óra is el- telhetett a bösz családrozással. Senkinek eszébe sem jutott ezalatt utánanézni: mivel tört a gyerek az idejét lenn az udvaron?

Igaz, szabad idejében azt teszi, amire éppen kedve van! De a szü- lői ellenőrzés még ilyenkor is kö- telező. Annál is inkább, mert mint jelen esetben is, esetleg balesettel végződhetne volna a csata: A kár- lítás is a szülők zsebéből kerülne volna. Helytelen az ellenfelek: Ne zavarjuk a gyermeket játék köz- ben. Ez a kényelmesség, de sokszor a felületen magatartás jellemzője. A gyereket ne zavarjuk. Ez igaz. De irányítsuk a játékát. Tudjuk, hol, mivel és mit játszik.

Czakó Margit

Megnyílt a Csehszlovákiai Kommunista Párt XIII. kongresszusa

PRAGA. — Al. Litá, az Agerpres tudósítója jelenti:

Keddén délelőtt a prágai Kongresszusi Palotában megnyílt a Csehszlovákiai Kommunista Párt XIII. kongresszusa. A kongresszuson több mint 1500 küldött vesz részt a Csehszlovákiai KP mintegy 1 700 000 tagja képviselőjében. Jelen vannak továbbá 75 kommunista és munkáspárt, és egyes demokratikus pártok küldöttei. A Román Kommunista Párt küldöttei a következő elvtársakból áll: Alexandru Birlădeanu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Allandó Elnökségének tagja, a küldöttség vezetője, Manea Mănescu, az RKP KB titkára és Gheorghe Nițescu, Románia Szocialista Köztársaság prágai nagykövete.

A megnyitó beszédet Antonín Novotný, a Csehszlovákiai Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára tartotta és köszöntötte a küldötteket és a külföldi vendégeket.

Az elsőülés és munkabizottságok megválasztása után a kong-

resszus egyöntetűen a következő napirendet fogadta el:

Jelentés a Csehszlovákiai KP KB tevékenységéről és a párt jövőbeli feladatairól.

A Központi Revíziós és Ellenőrző Bizottság jelentése.

A Csehszlovákiai KP Központi Bizottságának és a Központi Revíziós és Ellenőrző Bizottságának a megválasztása.

A Csehszlovákiai KP KB tevékenységéről szóló jelentést Antonín Novotný, a Csehszlovákiai KP KB első titkára terjesztette elő.

A délutáni ülésen Pavel Hron előterjesztette a Központi Revíziós és Ellenőrző Bizottság jelentését. Ezt követően megkezdődött a jelentések vitája.

Ugyancsak a délutáni ülés folyamán a kongresszus üdvözölte Leonid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a küldöttség vezetője. Leonid Brezsnyev felolvasta az SZKP KB üdvözlő üzenetét.

A kongresszus folytatja munkáját.

KONGÓ

Az úgynevezett összeesküvés kísérletről

KINSHASA (Agerpres).

A Mobutu tábornok elleni összeesküvés kísérlet vagy a kinshasai (Leopoldville új neve) „kommédia”, ahogyan egyes afrikai körök nevezik, ismét rámutat a kongói politikai stabilitás fenntartásának nehézségeire. A kedd reggel érkezett hírek szerint a négy összeesküvőt Mobutu elnök rendőrsége vallalta. A hétfő éjjel Mobutu elé vezetett négy összeesküvő siralmas látványt nyújtott — írja a UPI. A hátrakötött kezű emberek látszólag, hogy szigorú vallatásnak vetették alá őket. A lázadók és a Mobutu tábornok közötti „eszmecsere” 15 percet tartott, majd a négy összeesküvőt elszállították a kongói főváros közeliében lévő katonai börtönök egyikébe. A napokban előreláthatólag megkezdődik a per tárgyalása. Amint Mobutu tábornok és kormányának egyes tagjai mondták, az összeesküvőket hazaárulással vádolják és így halálbüntetéssel sújthatók.

Afrikai fővárosok sajtójában

külföldi feltevések olvashatók a négy kongói politikus cselekményének mélyebb okairól, s olykor a jelenleg Európában tartózkodó Csombe volt miniszterelnök nevét is emlegetik: Kande Kongói tájékoztatási főbiztos legnap kijelentette, „még nem tudni, hogy Csombenak van-e valamilyen része az összeesküvésben”. Egy azonban bizonyos: a multban mind a négy összeesküvő szoros kapcsolatban állt Csombeval.

Afrikai fővárosok sajtójában külföldi feltevések olvashatók a négy kongói politikus cselekményének mélyebb okairól, s olykor a jelenleg Európában tartózkodó Csombe volt miniszterelnök nevét is emlegetik: Kande Kongói tájékoztatási főbiztos legnap kijelentette, „még nem tudni, hogy Csombenak van-e valamilyen része az összeesküvésben”. Egy azonban bizonyos: a multban mind a négy összeesküvő szoros kapcsolatban állt Csombeval.

RÁDIÓMŰSOR

Szerda, június 1.

BUKAREST I.

5 Hírek. 5.06 Reggeli zene műsor. Közben: 5.30 Torna. 6 Hírek. 6.30 Sport. Időjárásjelentés. 6.15 Falurádió. 6.30 Hírdetek. Muzsika. 6.45 Vidám kóroszt a pironit. 7 Hírek. sport. időjárásjelentés. 8 Sajtószemle. 8.30 Kedvelt dallamok. 9.30 Orvosi tanácsok. 9.35 Enek műsor. 10 Hírek. 10.05 Mit nézzünk? Mit olvassunk? Mit hallgassunk? 10.15 Népdalok. 10.30 Iskolásoknak. 11 Hangverseny. 11.25 Könyvzene. 11.45 Dalok. 12 Hírek. időjárásjelentés. 12.07 Műsorismertetés. 12.15 Részletek Suppé: Boccaccio című operetjéből. 12.30 Pionirdalok. 12.45 Balettzene. 13.08 Hangosfilm. 13.20 Anyanyelvünk. 13.30 Népek zenéje. 14 Hírek. időjárásjelentés. 14.10 Zenei almanach. 14.40 Vízalásjelentés. 14.50 Zenei távirat. 15 Műsora Chiron: Rapszódia. 15.20 Zenei katedrálisok. 16 Hírek. sport. időjárásjelentés. 16.20 Tíz perc saxofon. 16.30 Földi gyermekek előadásában. 17 Dalok szárnyán. 17.20 Iskolatársak. 17.40 Youmans: No, no Nette című operetjéből. 17.50 Műkedvelő munkás együttesek. 18 Hírek. 18.03 A Föld körül. 18.13 Rodica Dima énekel és Nicolae Bălău klarinét. 18.30 Rádió egyetem. 18.40 Dallamok. 19 Paul Constantinescu alkotásából. 19.20 Sport. 19.30 Künnecke operetjéből. 19.40 Nótacsokor. 20 Esti rádiójás. 20.20 Stefania Stere és Florea Cioacă énekel. 20.46 Jótéhszaki. 20.55 Enek műsor. 21.20 Könyvzene. 22 Hírek. sport. időjárásjelentés. 22.20 Zeneszerzőnk vizit kártyája. 22.40 Otto Nicolai: Vindorai vígok című operájából. 23.10 Könyvzene. 23.52 Hírek.

BUKAREST II.

7.30 Hírek. sport. időjárásjelentés. 7.46 Műsorismertetés. 7.50 Indulok. 8 Estrád muzsika. 8.30 Marioara Precup és Dan Moisea énekel. 9.05 Szimfonikus zene. 9.45 Abraham Pál: Victoria, operett részletek. 10.03 Könyvzene. 10.30 Grieg: Ballada. 10.48 Népi dallamok. 11 Hírek. időjárásjelentés. 11.05 Minderről miniténik. (Ismétlés) 12 Egy dal. 12.30 Népdalok és táncok. 13 Hírek. 13.05 Műsorismertetés. 13.08 Könyvzene. 13.20 Román zene-

szerek alkotásaiból. 13.30 Dallamok. 14 Népdalok és táncok. 14.30 Déli hangverseny. 15 Hírek. sport. időjárásjelentés. 15.10 Román könnyűzene. 15.30 Tudomány a béke szolgálatában. 15.40 Gyermek műsor. 16 Népdalok, kedvelt szlistákkal. 16.30 Szélrózsa. 17 Hírek. sport. időjárásjelentés. 17.20 Elly Roman dalok. 17.30 Szonáta-sorozat. 17.40 Orvosi tanácsok. 17.45 Roberto Delgado zenekara. 18 A rádió-televízió gyermekkorának műsora. 18.10 F. Dosztojevskij. Petre Dincu előadása. 18.30 Hírdetek. reklámok. 19 Hírek. 19.03 Könyvzene. 19.30 Falurádió. 19.50 Zenebarátok köre. 20 Gaudeamus. 20.45 Könyvzene. 21 Hírek. sport. időjárásjelentés. 21.30 Mihaela Pășarin énekel. 21.40 Műsorszóró és legendák. 22 Beethoven: Szonáta. 22.30 Irodalmi pillanat. 22.35 Zenei tájkép. 23 Kortárs muzsika. 23.52 Könyvzene. 0.52 Hírek.

ROVIDEN

SZOFIA. A balkáni együttműködési bizottságok hatodik találkozásának befejeződése alkalmából Szófiában nagygyűlést rendeztek, amelyen beszédet mondtak a találkozó résztvevői, köztük Mihail Gheorgheanu egyetemi tanár, a balkáni népek együttműködéséért és kölcsönös egyetértéséért küzdő román bizottság elnöke. A szónokok többek között hangsúlyozták, hogy meg kell szüntetni az USA vietnámi akcióit, mert ezek veszélyeztetik a világékét.

TOKIO. Yokosukában komoly összetűzésre került sor a Snook amerikai nukleáris tengeraltatójáról érkezése ellen tiltakozó tömeg és a rendőrség között. Ötvenhat ember megsebesült. A rendőrség több, mint 20 tüntető letartóztatta. A France Presse tudósítója szerint a diákok áttörték a rend-

Ironi tábornok ismét nyugalomra szolgáltatta a lakosságot

LAGOS. (Agerpres).

Ironi tábornok, nigériai államfő ismét nyugalomra szolgáltatta a lakosságot, hogy a lagosi hatóságok helyreállíthassák a rendet az ország északi tartományában. Amint már közöltük, az utóbbi napokban az északi vidéken lakó törzsek, amelyek ellenzik a központi kormányt, az a szándékát, hogy megszünteti a federalis rendszert, incidenseket provokáltak. Ironi tábornok az ország északi vidékén kilátó zavaróakról szólva, közölte, hogy nem tűri ezeket az állapotokat és mint államfő kénytelen lesz a státümról alkalmazni. Egy törvényrendelet értelmében a kormány zavaróak esetén a polgári törvényszék helyett katonai bíróságokat létesíthet, amelyek súlyos, sőt halálbüntetést is kiszabhatnak.

Sztrájkhullám Olaszországban

ROMA. (Agerpres).

Keddén 48 óras sztrájkot kezdtek az olaszországi posta- és távközlési alkalmazottak. A mintegy 160 000 sztrájkoló bémelést követel. A sztrájkot mindhárom szakszervezeti központ — az Olasz Általános Munkásszövetség, az Olasz Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége és az Olasz Munkásszövetség — iparági szakszervezetek támogatják.

Egy millió építőmunkás lépett sztrájkba, követelve a kollektív szerződés felújítását és az alkalmazási rendszer reformját. Az utóbbi hetekben egész Olaszországban az építőmunkások szakszövetségei sztrájkokat rendeztek. A napokban több városban a nyomdások is sztrájkba léptek. Torinóban keddén az újságok nem jelentek meg.

Rasszista incidens Baltimoreban

NEW YORK (Agerpres).

Hétfőn újabb rasszista incidensek történtek a Maryland állam-beli Baltimoreban. A faji egyenlőségért küzdő kongresszus felhívására a színes bőrű lakosság a város utcáin tüntetett a nyilvános helyeken alkalmazott megkülönböztelés megszüntetéséért. A Ku-Klux-Klan terrorizmusát tagjai provokálták a tüntetőket. A rendőrség gumibottalokkal támadt a tömegre. A tüntetők erre követelésekkel meg a rendőroket, s egy rendőrugnyókot megsebesítettek. A tüntetés követő nagygyűlésen Herbert Callender, a faji egyenlőségért küzdő kongresszus elnöke, a faji megkülönböztetés ellen, s követelte, hogy a hatóságok tegyenek lépéseket a Ku-Klux-Klan terrorizmus ellen. A nagygyűlés résztvevői felhívták a színes bőrű lakosságot, hogy még fokozottabban küzdjön a polgári jogi törvény alkalmazásáért.

ROVIDEN

VARSÓ. Május 29-e óta egyfolytában havazik a Tátrában és a környező hegyekben. Zakopaneban minusz 5 fokot mértek, a hóréteg vastagsága 23 centimétert ért el. Zakopane környékén megszakadt az autóforgalom, behavazódtak a menedékházak. A hó-tömeg több helyen leszaggatta a telefonvonalakat.

RIO DE JANEIRO. Az észak-kelet-brazíliai áradások 73 emberáldozatot követeltek. Az árvíz leg súlyosabbán Recife, Pernambuco állam fővárosát érintette. Itt 55 ember vesztette életét és több száz ház pusztult el. A gát-szakadás következtében a város-

Az ENSZ gyarmattalanítási bizottságának munkálatai

DAR ES SALAAM (Agerpres) Dar es Salaamban folytatja munkáját az ENSZ gyarmattalanítási bizottsága (24-es bizottság).

Az ülésen felszólalt Passpanodya, a salisbury-i hatóságok által betöltött Zimbabwe Afrikai Nemzeti Unió (ZANU) párt képviselője is, aki hangsúlyozta, hogy „éppen Anglia könnyítette meg azokat a gazdasági és politikai körülményeket, amelyek elősegítették Rhodesia egyoldalú függetlenségének kinyilvánítását”. Hangsúlyozta, hogy Ian Smith gazdasági politikája az afrikai lakos-

ság helyzetének romlását vonja maga után. A fehér kisebbség — mondotta — birtokolja a legiobb termőföldeket, éhínségre és nyomorra kárhoztatva a négeréket.

A rhodesiai kérdés — hangoztatta Passpanodya — veszélyezteti a békét.

Felkérte a 24-es bizottságot, hogy zárja ki a terület sorából Angliát, mert őt terheli a fő felelősség a Rhodésiaiban előállított helyzetért. Passpanodya kérte az ENSZ-t, alkalmazzon valamennyi tagállam számára kötelező szankciókat a Smith kormányzat ellen.

Algériai-sziriai közös közleményt adtak ki

Május 31-én Algírban közleményt adtak ki Ibrahim Makhos sziriai külügyminiszter algériai látogatásáról. A közlemény egységre szólítja az arab világ haladó erőit és mélyszéges aggodalommal említi meg, hogy állandóan súlyosbodik a nemzetközi helyzet az imperialista és a kolonialista erők beavatkozása miatt más államok belügyeibe. A közlemény szerzői

követelik „a Vietnámi Demokratikus Köztársaság elleni légitámadások azonnali megszüntetését”. Az afrikai helyzettel kapcsolatban a közlemény ajánlja a kontinens haladó erőinek kooperálását és rámutat, hogy a két ország — Algéria és Szíria — továbbra is támogatja az angolai, a mocambique-i és a Portugál Guinea-i népek harcát.

A dél-vietnámi fejlemények

SAIGON. (Agerpres).

A France Presse saigoni tudósítója szerint meg eohasem volt ennyire feszült a helyzet Dél-Vietnámban, mint most.

A buddhisták által a tiltakozás végső formájának tekintett öngyilkosságok példátlan méreteket öltöttek. Naponta átlag két öngyilkosságot követnek el.

Kedd délelőtt egy alig 17 éves buddhista leány halt tüzhálalt Hueban, tiltakozásul Ky tábornok kormányra és az ennek nyújtott amerikai támogatás ellen.

Miután a lángnyelveket eloltották — jelentik a sajtótudósítók — a városban „különös csend” honolt. A keddre tervezett tüntést nem tartották meg. Ezuttal, a szokástól eltérően, nem rendeztek semmiféle tüntetést az újabb öngyilkosság hírére. A politikai válság kezdete óta a diákok kezében lévő hűei rádió, amely eddig naponta közölt „felhívásokat a zendülésre”, beszűntette adásait. E szokatlan csend nyugtalan-

sággal tölti el a városban maradt amerikaiakat. Attól tartanak ugyanis, hogy a diákok a régi császári főváros lakosságával együtt lenyervezőseket beváltva, arra készülnek, hogy megtámadják az amerikaiak épületeit és járműveit, valamint az amerikai személyzetet. Sajtótudósítók szerint olyan helyzet alakult ki, hogy döntő események várhatók.

Saigonban a hétfő esti két öngyilkossággal heves kormányellenes, főleg pedig amerikaellenes visszahatást váltott ki. A jelenlegi politikai válság kirobbanása óta a saigoniak első ízben vádolják nyíltan az amerikai kormányt azzal, hogy saját érdekeinek megvédésére küldött csapatokat Vietnámba. „Kik huznak hasznát a dél-vietnámi kiirtásához vezető háborúból? Kizárólag Johnson, Rusk, McNamara, Lodge és az összes többi amerikai hivatalos személyiségek” — hangoztatja a kiáltvány, amelyet kedd délelőtt a buddhista intézet adott ki. A kiáltványt „a

Tiltakozások az USA vietnámi agressziója ellen

PARIZS. (Agerpres).

Toulouse-ban gyűlést tartott a francia volt ellenállási harcosok országos szövetsége. A gyűlés résztvevői határozatot hoztak az USA vietnámi agresszióját, s kérték a konfliktus békés megoldását az 1954. évi genfi egyezmény alapján.

★ WASHINGTON. (Agerpres).

Az Egyesült Államokban különféle formákat ölt a vietnámi háború elleni tiltakozás mozgalom. Például több amerikai, élen Martin Shepard New York-i orvossal

közölte a Fehér Házzal és a pénzügyminisztériummal, hogy a háború elleni tiltakozás jeléül visszahátrálnak a birtokában lévő állami kötvényeket. „Pénzt kölcsönöztünk a kormánynak — jelentette ki Shepard egy sajtóteherkezeten —, de ezt a pénzt méltatlan, erkölcs-telen és törvénytelen célra használják fel. Ezért követeljük a kölcsön visszafizetését. Ugyanakkor támogatjuk azoknak a kongresszusi tagoknak az álláspontját, akik nem szavazták meg a vietnámi háborúra előirányzott összeget”.

DOMINIKAI KÖZTÁRSASÁG

Ma kerül sor a választásokra

— Összetűzések a választási gyűléseken —

SANTO DOMINGO (Agerpres)

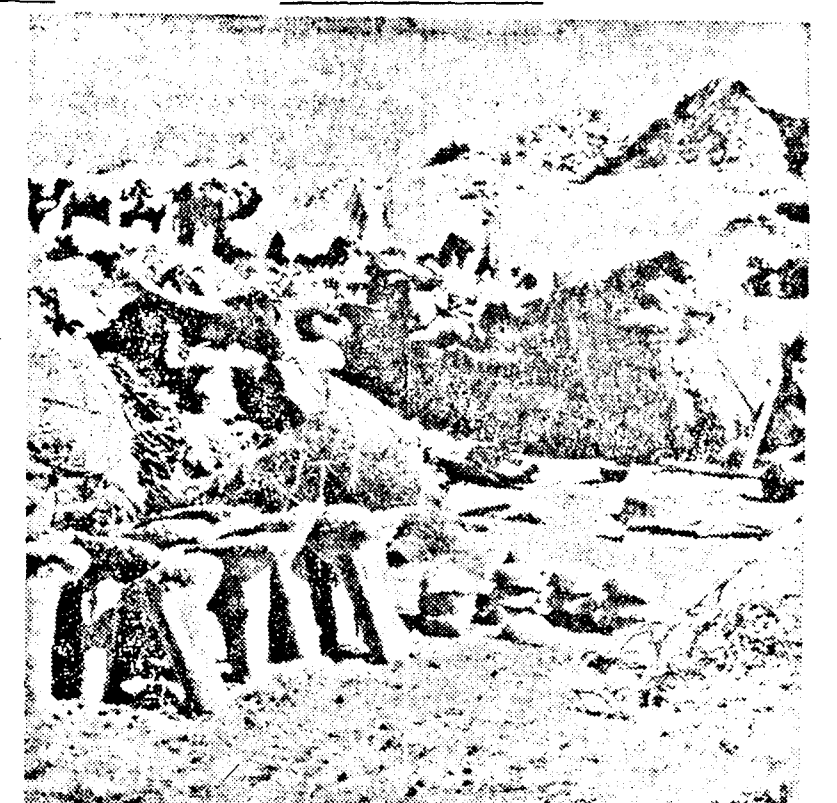
Hétfőn a dominikai főváros utcáin nagy tömeg tüntetett Juan Bosch, a Dominikai Forradalmi Párt elnökelője mellett. Mint ismeretes az elnökválasztásokra szerdán kerül sor. A tüntetők jel-szavas tábláin ez volt olvasható: „Szavazzunk Juan Boschra, ne a trujilloista Joaquín Balaguerrel”. A tüntetők követelik a dominikai idegen intervenció megszüntetését és az amerikaiak központi katonaságát az országból. Ugyancsak hétfőn Santo Domingo egyik nagy parkjában összetűzésre került sor a Junius 14-i Mozgalom választási gyűlésének résztvevői és provokáló jobboldali elemek között. Az incidens során hét személy megsebesült. A rendőrök a levegőbe löktek, hogy szétoszlassák a tömeget. Incidensek voltak Santiagóban is, az egyik legnagyobb vidéki városban a Dominikai Forra-

dalmi Párt és a Reformista Párt jelöltjeinek hívei között. A rendőrség közbelepett. Négy személy megsebesült. A politikai megügyelők nem zárják ki az incidensek újrafeltámasztásának lehetőségét a jobboldali körök provokációján nyomán. Amint közölték Hector García Godoy, az ideiglenes dominikai kormány vezetője hétfőn fogadta a választáson résztvevő AASZ-megfigyelőket, hogy megvitassák velük feladataikat a választások alatt. Most a választások kísérteties találgatások folynak a jelöltek esélyeit illetően. Egy dominikai rádióállomás közvéleménykutatásának eredménye azt mutatja, hogy a legesélyesebb Joaquín Balaguer, a jobboldali erők jelöltje, az észak-amerikai körök pártfogoltja. Számos politikai megfigyelő azonban igen szoros választási küzdelemre számíthat.

Amerikai bombatámadások a Vietnámi DK ellen

HANOI (Agerpres).

A vietnámi sajtóügynökség jelenti, hogy május 28-án és 29-én amerikai bombázó kötelékek több ízben behatoltak a Vietnámi DK légitérébe, s a demilitarizált övezet északi részén elterülő vidékeket, valamint településeket és gazdasági célpontokat bombáztak és géplégvereztek Quang Binh, Ha Tinh, Nghe An, Thanh Hoa és Quang Ninh tartományban. A legerősebben Vinh, Nghe An tartomány székhelyét bombázták.

A képen látható óriás gombák nem egyebek, mint a Szahara sivatag egyes népei által a cserekereskedelemben használt... fizezteszköz. Ezek az egyenként 20 kiló súlyú gombák tiszta sárból vannak, amelyeket a homoki sivatagban itt-ott elszórt mocsaras gödrök vizének elpárolgatása révén nyernek.

kat folytattak egy marokkói küldöttséggel, s megállapodást írtak alá, amelynek értelmében Kuwait két, több, mint 10 millió font sterling értékű kölcsönt nyújt Marokkónak. A két kölcsönt az arab országok kuwaiti gazdaságfejlesztési alapjából folyósítják két marokkói mezőgazdaságfejlesztési terv finanszírozásához.

NEW YORK. Péntek délután hat óra és hétfő 24 óra között, az amerikai Emleknep alkalmából rendezett week-end során 501 személy halt meg közlekedési balesetben. Tavaly az Emleknep alkalmából rendezett hétvégi kirándulások során 474 személy vesztette életét.

NEW YORK. Az amerikai lapok adatai szerint az USA kanadai tőkeberuházásai olyan mértékben növekedtek, hogy jelenleg a kanadai kőolajár 60 százaléka, a kiemelt ipar és a kohászat 52 százaléka, a papírpap 35 százaléka és csaknem az egész gumi- és gépkocsigyártás amerikai cégek kezében van. A New

JOHANNESBURG. Sowetóban, Johannesburg egyik afrikai elővárosában hétfő este összeütközött két afrikai munkásvonat. A vasúti szerencsétlenségnek 12 halál és 107 sebesült áldozata van.

KAIRO. A napokban körülbelül 1500 embert tartóztattak le az EAK-ban kábítószereszműködés gyanúja miatt. Az érvényben lévő törvények értelmében a letartóztatottak életfogytiglani börtönnel büntelhetők. A Reuter kairói jelentése szerint az EAK hatóságai, miután a mult hetén egy csempészbűntet leplezték le, komoly kampányt indítottak a kábítószereszműködés felszámolására. A leleplezett csempészek fegyveres ellenállást fejtettek ki, s négy rendőrt megöltek.